

نگاهی به ماجرای

بنی قریظه

www.ketab.ir

محسن ابراهیم

سرشناسه : ابراهیم، محسن، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور : نگاهی به ماجرای بنی قریظه/محسن ابراهیم.
مشخصات نشر : قم: یادگار اندیشه، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۱۳۷ ص.

شابک : ۸-۰۸-۷۷۹۹-۶۲۲-۹۷۸-۳۵۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع : محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ا.ق. -- روابط با یهودیان

موضوع : Muhammad, Prophet -- Relations with Jews

موضوع : یهودیان -- عربستان -- مدینه -- تاریخ

موضوع : Jews -- Arabian Peninsula -- Madina -- History

موضوع : غزوه بنی قریظه، ۵ق.

موضوع : Bani Qurayzah, Battle of, Saudi Arabia, ۶۲۶

رده بندی کنگره : ۳/۶۵/۶۲۶

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵

شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۱۶۵۳۶

نگاهی به ماجرای بنی قریظه

نویسنده: محسن ابراهیم نجف آبادی

ناشر: یادگار اندیشه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ: متین

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۸-۰۸-۷۷۹۹-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق این اثر برای مؤلف محفوظ است

⑤ قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۸ (بیگدلی)، کوی جلالزاده، فرعی اول سمت راست، پلاک ۶۹

⑤ قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۲۴ همراهِ: ۵۹۱۲۷۴۸۵۹۳۸

② habib.publish@gmail.com

⑤ ۰۲۵ ۳۷۷۴۶۵۶۷-۳۷۸۳۶۴۲۰

⑤ Ebtokardanesh2019

⑤ ۰۹۱۲۷۵۰۷۴۹۴-۰۹۱۲۷۴۹۲۸۰۰

WWW.Ebtokaardandesh.Com

فهرست

۱۰	پیشگفتار
۱۱	چند نکته مقدماتی
۱۵	فصل اول: بررسی ماجرای بنی قریظه بر اساس سیره ابن هشام
۱۷	اصل ماجرای بنی قریظه
۲۰	بخش های چالشی ماجرا از سیره ابن هشام
۲۸	بررسی سندی دیدگاه ابن هشام
۲۸	مقدمه بحث
۲۸	الف: معرفی شخصیت ابن اسحاق
۲۹	دو نکته
۳۰	ب) مشایخ ابن اسحاق
۳۱	عطیه کیست؟
۳۲	الزهري
۳۳	محمد بن کعب قرظی
۳۵	فصل دوم: بررسی محتوایی نقل ابن هشام و تطبیق آن با قرآن
۳۷	بخش اول: بررسی محتوایی نقل ابن هشام
۳۷	قسمت اول: کلیات
۴۳	قسمت دوم: بررسی جزئیات حادثه
۴۳	الف) پیشنهاد حکمیت سعد

- ۴۴ بررسی این سه احتمال
- ۴۷ ب) زمان ابلاغ حکم و زمان اطلاع بنی قریظه از این حکم
- ۵۰ ج) تعداد کشته‌ها
- ۵۲ د) مدفن کشته‌ها
- ۵۵ هـ) زندانی شدن مردان بنی قریظه
- ۵۷ و) عوارض طبیعی قتل عام
- ۵۹ ز) تقدس حکم سعد
- ۶۱ ح) مجری حکم سعد
- ۶۲ ط) تبعیض بین محکومان و نجات برخی از مرگ
- ۶۳ مورد اول: شفاعت برای رفاعه
- ۶۴ مورد دوم: شفاعت برای زبیر بن باطا القرظی
- ۶۶ دو نکته مربوط به مورد مورد
- ۶۶ د: تفسیر حکم سعد
- ۶۹ ی) حضور پررنگ جبریل
- ۷۱ ک) اولین برخورد با بنی قریظه
- ۷۳ ل) قضا شدن نماز عصر
- ۷۶ م) کشته شدن یک زن
- ۷۷ ش) ماجرای ابولبابه
- ۷۸ تحلیل این ماجرا
- ۸۳ بخش دوم: دیدگاه قرآن کریم
- ۹۰ خلاصه دلایل رد دیدگاه ابن هشام
- ۹۷ فصل سوم: بنی قریظه از نگاه منابع تاریخی دیگر
- ۹۸ ماجرای بنی قریظه از منظر مورخین
- ۹۸ الف) تاریخ یعقوبی
- ۹۸ چند نکته:

پیشگفتار

قضاوت در مورد اعمال و رفتار انسان‌ها صرف نظر از دین و مذهب آن‌ها عقل است، در قرآن کریم به مناسب‌های گوناگون با عباراتی چون: «أفلا يتدبرون»، «أفلا تعقلون»، «أفلا يتفكرون» و... از این‌که مسلمانان از تفکر و تعقل در مسائل مختلف کوتاهی می‌کنند گله و شکایت دارد؛ همین‌طور در روایات معصومین تا جایی که تعقل و تفکر تشویق می‌کند که در برخی احادیث در تعریف عقل می‌فرماید: «العقل ما عبد به الرحمن». بنابراین، تدبر و تفکر در امور مختلف به طور عام، بلکه برای فهم مسائل دینی به طور خاص مورد تأکید قرآن کریم، سنت نبوی و روایات معصومین است.

در مورد حوادث تاریخ صدر اسلام هم، گرچه اساتید تاریخ در دوره‌های مختلف به تحلیل و دقت در مورد رویدادها و صحت و سقم آن‌ها پرداخته‌اند و در مواردی هم با ارجاع به حکم عقل به رد یا قبول آن حوادث اقدام کرده‌اند؛ اما این دلیل نمی‌شود که مدعی شویم هیچ موردی از دید آن‌ها پنهان نمانده است. به گفته استاد و مرجع عالی قدر مرحوم آیت‌الله منتظری «بزرگی بزرگان نباید مانع تحقیق و نقد در مورد مسائل مختلف شود».

نکته دیگری که در بحث قبول یا رد رویدادهای تاریخی باید بدان

توجه کرد این که رویدادهای تاریخی که از منابع مختلف به دست ما رسیده است.

و اگر فرض شود که در حوادث تاریخی در منابع موجود ما، از جهت سندی هم بدون اشکال باشد، اما باید به این نکته توجه داشت که با توجه به گذشت بیش از چهارده قرن از حوادث صدر اسلام، نه تنها نمی توان در مورد هیچ رویدادی حکم به قطعی بودن آن کرد، بلکه در صورتی که رویدادی با قطعیات و مسلمات دینی و مذهبی ناسازگار باشد نمی توان آن را پذیرفت، چیزی که در اخبار و روایات به نوعی دیگر بدان تصریح شده است که اگر روایت یا حتی روایاتی - ولو صحیح - با قرآن ناسازگار باشد باید - به اصطلاح علم اصول - به دیوار کوبیده شود.

بنابراین در ماجرای بنی قریظه هم اگر از نظر کلامی ثابت کنیم که نبوت و عصمت رسول خدا ﷺ با انجام چنین کشتاری ناسازگار است، در این صورت نمی توان چنین کشتاری را به رسول خدا ﷺ نسبت داد، حتی اگر به فرض مورد قبول همه مورخان باشد؛ چه رسد به این که بین مورخان اختلافی باشد و اجماعی بر آن نباشد. همان طوری که در ماجرای بنی قریظه چنین است.